

Podczas ubiegłotygodniowego posiedzenia Rząd przyjął projekt ustawy w sprawie spłaty niezaspokojonych należności przedsiębiorców za niektóre prace, wynikających z realizacji udzielonych zamówień publicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw przedłożony przez ministra transportu, budownictwa i gospodarki morskiej.

Jak czytamy w opublikowanym przez Kancelarię Prezesa RM komunikacie zaproponowano rozwiązania, które będą zapobiegać negatywnym skutkom finansowym niezrealizowania przez generalnego wykonawcę (dużą firmę) płatności na rzecz podwykonawców (małych i średnich przedsiębiorców). Chodzi o to, aby zabezpieczyć interesy podwykonawców w kontraktach na roboty budowlane realizowane w ramach zamówień publicznych udzielanych przez GDDKiA. Niewywiązywanie się z takich zobowiązań szkodzi nie tylko podwykonawcom, ale także całej gospodarce.

Regulacja ta obejmie wszczęte przez GDDKiA postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oraz już udzielone zamówienia publiczne na roboty budowlane. Projekt ustawy uwzględnia fakt, że zamawiającego nie łączy z podwykonawcami stosunek prawny, zatem nie ma on możliwości zawierania umowy z podwykonawcą i realizowania wynikających z niej zobowiązań. Ustawa ma dotyczyć m.in. umów na roboty budowlane, dostawy materiałów i usługi.

Nowe rozwiązania będą korzystne dla podwykonawców, których kontrahentami są generalni wykonawcy, najczęściej duże przedsiębiorstwa budowlane. W praktyce okazuje się, że ich sytuacja nie jest tak dobra, jak się spodziewali podwykonawcy, w rezultacie zgłaszane są wnioski o ogłoszenie upadłości (na czym tracą mali i średni) lub powstają zatory płatnicze. Dla podwykonawców, najczęściej polskich firm budowlanych, oznacza to utratę płynności finansowej, a w konsekwencji zwolnienia pracowników i upadłość. Nieregulowanie w terminie płatności na rzecz podwykonawców przyczynia się do opóźnień w realizacji umów zawartych przez GDDKiA, a tym samym powoduje opóźnienia w budowie dróg.

Podstawowe rozwiązanie polega na tym, że GDDKiA - do wysokości posiadanej gwarancji należytego wykonania umowy, złożonej przez wykonawcę - będzie mogła wypłacić niezaspokojone roszczenie finansowe podwykonawców. GDDKiA po uchwaleniu ustawy rozpocznie nabór zgłoszeń do zaspokojenia roszczeń podwykonawców. Po spełnieniu określonych warunków (nieprawomocny sądowy nakaz zapłaty lub sądowy spis wierzytelności wykonawcy, który jest w procesie upadłości) GDDKiA rozpocznie wypłatę 50 proc. zaliczki należności, a pozostałe 50 proc. - wypłaci po uprawomocnieniu się nakazu sądowego, ugody przedsądowej lub zatwierdzeniu spisu wierzytelności przez sędziego-komisarza.

Nowe regulacje zapewnią podwykonawcom, których prace zostały wykonane i odebrane, możliwość uzyskania należności nawet wtedy, gdy wykonawca zostanie postawiony w stan upadłości. Ustanowiono wyłączenie z masy upadłości zabezpieczenia należytego wykonania umowy, jeżeli zostało wniesione w pieniądzu, tak aby można je było przeznaczyć na uregulowanie zaległych należności wobec podwykonawców.

Rząd, z uwagi na konieczność przeprowadzenia konsultacji z samorządami, zdecydował o włączeniu do odrębnej ustawy zagadnień systemowego uregulowania kwestii pomocy dla podwykonawców, pracujących dla wykonawców zamówień udzielonych w trybie ustawy o zamówieniach publicznych.

Źródło: KPRM